

gyermeket a körülötte levő világban? A feljegyzések naplószerűek. Tisztán a gyermek spontán érdeklődési irányát követő napló igen értékes adatokat tartalmaz a kutatók számára. 25 oldalon csaknem napról-napra követhetjük a gyermek érdeklődésének fejlődését mintegy félsztendőn keresztül. Nemcsak az érdeklődés tárgyát, hanem az érdeklődés módját is láthatjuk. A gyermek primitív módon itél és következtet, analóg esetek alapján magyaráz, magyarázatokat kér, asszociációkat létesít ott is, ahol a felnőtt erre egyáltalán nem gondol stb. és gyors ütemben hódítja meg a környező világot.

Zentai Károly.

VEGYES

A Délmagyarországi Nevelők Egyesületének középiskolai szakosztálya f. évi márc. 7.-i ülését a Klauzál-gimnáziumban tartotta dr. Karl János elnökllete alatt. Dr. Tarnai László makói gimnáziumi igazgató tartott előadást *a nevelő középiskola tanáráról*, akinek típusát az osztályfőnök személyesíti meg. Feladatát legjobban aktív szeretettel tudja megoldani. Az osztályfőnöki óra hasznos felhasználásáról szólva utalt arra, hogy lehetne ezt az órát a felsőbb osztályokban pótolni. Ismertette, mit lehet és mit kell tennie az osztályfőnöknek tanártársaival szemben, osztálya tanulóinak érdekében, hogy így még jobban kifejlődhessék a nevelés legszilárdabb alapja, a tanár és tanítványa közti bizalom.

Simon Elemér Klauzál-gimnáziumi tanár *a mennyiségtan természetes tanításáról* beszélt. Az egyes osztályok anyagából kiválasztott példákon mutatta be a tananyag természetes, mert a tanulók gondolkodásához legjobban alkalmazkodó oktatási módszerét. A matematikában csak az előadás és rögzítés módszere deduktív, a rászemléltetés mindig induktív. Erre a rászemléltetésre a tanárnak igen sok lehetősége van. Ez azonban a tanár feladatának csak egyik része, a másik, az igazolás már a jólismert deduktív módszert kívánja meg. Néhány példában a színes ábrázolás fontosságáról győzte meg hallgatóságát, végezetül pedig arról beszélt, hogyan fogadják a tanulók ezt a módszert.

Április hó 18-án a Dugonics-gimnáziumban ugyancsak Karl János elnökllete alatt a következő két előadás hangzott el:

Berg Pál: Modern problémák az európai nevelésben. Különböző kultúr-filozófusok egybehangzó megállapítása szerint az európai kultúra válságba jutott. Ennek a válsághangulatnak hatása alatt mindenféle lázas pedagógiai tevékenység kezdődött, mely elsősorban a totalitárius államok és Oroszország pedagógiai forradalmán érzékelhető. Az új pedagógia négyeszeres célt tűz ki maga elé: egyéniségfejlesztést, praktikus életfeladatokra való nevelést, a szabadidő produktív felhasználására való képesítést és a szociális közösségbe való beillesztést. Eközben súlyos és mindmáig megoldatlan problémák merednek a pedagógusok elé. A testi neveléssel kapcsolatban a gyakori túlerőltetés és a sportteljesítmények túlértékelése által bekövetkező helytelen távlat ellen kell küzdeni. Az értelem fejlesztését nagyon nehézé teszik a különféle irányított sajtótermékek, a céltudatos, de annál lelkiismeretlenebb demagógia. Az akarati nevelést aláássa a „természetes pedagógia”. Az erkölcs nevelése egészen az iskola feladatává lesz, mert a szülői ház elvesztette érzékét főleg a szexuális nevelés iránt. A szociális nevelés különféle fajtái: család, közösség, állam és világ számára nevelik a gyermeket.

Pelle Emil: Célkitűzés és célvalósulás

Az eszményi célvalósulással kapcsolatos tradicionális felfogással száll szembe. Rámutat az alapvető tévedésre: az eszményeket függetlenítették az Abszolútumtól és így több-kevesebbé burkolt önellentmondások hálójába kényszerítettek generációkat. Az állandó és límes-szerű megközelítésnek már hatalmas elméleti nehézségei is feloldhatatlanok, de általános vitalisztikus szempontok, nemkülönben a jelen szellemtörténeti fázis és egyéb körülmények egyenesen kényszerítettek a totális valóság lehetőségének feladására. Az előadó itt két utat jelölt meg. A céleszméknek és értékeknek élet- és szeretetközösségbe való ágyazása az egyik, a másik pedig azoknak a teljes tudat segítségével egy lelki ténnyel történő megragadása (totális tett), majd a szűkebb egyéni — pszichofizikai — tudatban végbemenő sorozatos aktualizálódása (partiális tevékenység-sorozat). Előadó röviden rámutatott még egy-két mélyreható változásra, amelyen a pedagógia általános célkitűzései és alapelvei vizsgálódásainak eredménye nyomán keresztülmennek, (Felnőtt férfi- és nőieszmény irányító szerepe; testi és szellemi kulturális tényezők; a nevelői életközösség rendszeres kiejtése.) *T. J. B.*

Mezőgazdasági oktatási kiállítás Szentesen. A szegedi tankerületi kir. főigazgató a Délmagyarországi Nevelők Egyesületével karöltve 1939. április hó 16-án Szentesen mezőgazdasági oktatási kiállítást és értekezletet rendezett. Az állami polgári leányiskolában rendezett kiállítást, melyen 27 ilyenfajta meghívott iskola vett részt, dr. Kisparti János tankerületi kir. főigazgató, dr. Dózsa István Csongrád megye alispánjának, gróf Károlyi Imre Csongrád megyei Gazdasági Egyesület elnökének, Bálint S. György felsőházi tag, mezőgazdasági kamarai elnök, Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató, Hódmezővásárhely és Szentes városok polgármestereinek, az egész tankerületből ösz-

szesereglett nagyszámú pedagógusnak és érdeklődőnek jelenlétében nyitotta meg. A megnyitó beszéd után Kiss Károly kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő ismertette a kiállítás anyagát. A kiállítás, melynek az volt a kitűzött célja, hogy bemutassa az országos és vármegyei közigazgatás legfőbb vezetőinek, a gazdaságtudományok az alsófokú mezőgazdasági oktatás mai állapotát, nagyszerűen oldotta meg a feladatát. A kiállítás rendezése mestermunka volt, mert aki komolyan végignézte, az lökéletes képet szerezhett magának a népoktatás iskoláiban, továbbá a polgári iskolában és az alsófokú gazdasági szakiskolákban folyó gazdasági irányú nevelésről, tanításról. Azt is megmutatta a kiállítás, hogy az iskolák erre a gazdasági szemléletre nemcsak a tantervben megjelölt időt fordítják, hanem a tanítás sok egyéb anyagának tárgyalása közben se feledkeznek meg arról, hogy alkalmas módon, akár az olvasmánytárgyalás, fogalmazástanítás, földrajz- vagy kézimunkatanítás alatt jelentkező kapcsolatokat a gazdasági nevelés szempontjából is kiaknázzák. A kiállító iskola meghívása abból a szempontból történt, hogy a homokföldeken gazdálkodó mellé odakerülhessen a feketeföldek világa, a külterjes gazdálkodás mellé a városok vidékének belterjes kertészkedése, háziipara, stb. Az érdekes kiállítást értekezlet keretében a vármegyeháza közgyűlési termében 1/2 12 órára.

Az értekezletet — melyen a kiállítás résztvevőivel együtt megjelent vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár is — *dr. Kisparti János* tankerületi kir. főigazgató nyitotta meg. Megnyitó beszédében érdekes képet rajzolt a mezőgazdasági oktatás helyzetéről a tankerület különböző iskoláiban. Vázolta a gazdasági ismeretek tanítását a tankerületben lévő 700 elemi és 250 általános továbbképző iskolában. Ismertette azokat a kísérleteket, melyek újabb időben a mezőgazdasági ismeretek elmé-